

Verslag Uitvoeringstafel Monitoring

Opsteller: Veerle Smit

Datum: 24-09-21

Vertrekpunt uitvoeringstafel

In de RES-en Noord-Holland Noord en Zuid wordt benoemd dat om de energietransitie vorm te kunnen geven en uit te kunnen voeren, het noodzakelijk is om monitoren, leren en bijsturen consequent onderdeel te maken van de RES. Onderdeel van de uitvoering van de RES is dan ook monitoring.

Als basis voor de uitvoeringstafel is een opzet voor de monitoringsstrategie opgesteld. Hiervoor is input opgehaald bij gemeenten, provincie, Liander, de Participatie Coalitie Noord-Holland, de Nederlandse Vereniging voor Duurzame Energie en Nationaal Programma RES. Tijdens de uitvoeringstafels is de strategie getoetst en aangevuld. Onderstaand verslag zet dit uiteen.

Het 'hoe' van de monitoringsstrategie

Monitoring wordt gezien als een belangrijk element van het RES-proces. Momenteel zijn we bezig met een inventarisatie van wat en hoe gemonitord dient te worden. Na de eerste inventarisatie kan de monitor verbreed worden met een evaluatie.

Tijdens de bijeenkomst werd het belang van transparante en openbare monitoring, onder andere om vertrouwen in het proces te creëren, benadrukt. Het is bijvoorbeeld momenteel niet helemaal duidelijk wat er gebeurt ten aanzien van de energietransitie, hoeveel wordt besteed en hoe zich dit verhoudt tot andere maatschappelijke diensten zoals de bibliotheek, verlichting etc. Aandachtspunt hierbij is dat de maatschappelijke kosten vooral landelijke kosten zijn via het elektriciteitsnetwerk en de SDE.

De monitoring moet goed geborgd worden. Hierbij is het belangrijk om vast te stellen wie verantwoordelijk is voor het proces. Wat is de uitkomst en wat wordt daar dan mee gedaan? Het programma RES kan hierbij ondersteunend acteren. Input komt vanuit anderen. Stakeholders, waaronder energievoorzieners, moeten dan ook betrokken worden bij de monitor.

Communicatie over de voortgang en het bestuurlijke gesprek moet niet alleen gebaseerd zijn op de monitoring van cijfers en acties maar ook op basis van inzichten van belanghebbenden en signalen vanuit de praktijk.

Ten aanzien van tussendoelen moeten we voor ogen houden dat monitoring geen lineair proces is. Doelen hebben verschillende doorlooptijden. Daarnaast moet er aandacht zijn voor doelen, effecten en prestaties. In hoeverre hebben we de processen in beeld die mee kunnen faciliteren dat we de doelstellingen halen? Hierbij moet aandacht zijn voor de kennis en capaciteit vanuit de regio- wat hebben zij eraan en wat kunnen ze bijdragen? En hoe monitor je het effect?



Er moet synergie zijn tussen de jaarlijkse nationale RES-monitoring door het PBL en de monitor van de RES Noord-Holland Noord en Zuid. Aandachtspunt is wel dat de PBL-monitoring niet hetzelfde detailniveau heeft als de monitor van de RES Noord-Holland Noord en Zuid.

Het 'wat' van de monitoringsstrategie

Tijdens de uitvoeringstafel werd benoemd dat participatie ook goed gemonitord moet worden. Draagvlak moet hier onderdeel van zijn. Bij participatie kan gekeken worden naar kwalitatieve monitoring. Hierbij is het van belang dat alle partijen gehoord zijn, en dat het niet simpelweg 'afvinken' is. Het is dan ook wenselijk om te monitoren of gemeenten hieraan voldoen. Als dit goed gedaan wordt kan eventuele weerstand gevolgd worden en ingegrepen worden als dat nodig is.

De RES-viewer toont de zoekgebieden van de Regionale Energiestrategieën (RES) Noord-Holland Noord en Noord-Holland Zuid, in combinatie met relevant provinciaal (ruimtelijk) beleid. De aanpassingen naar aanleiding van moties van de gemeenteraad aan het college van burgemeester en wethouders worden hier ook actueel in bijgehouden. De RES-viewer is te vinden op: [RES-viewer – Noord-Hollandse Energie Zuid \(energieregionhz.nl\)](https://www.energieregionhz.nl)

Aandacht moet besteed worden aan het monitoren wat buiten de scope van de RES valt. Bijvoorbeeld het monitoren van zon op kleine daken.

Verder werd benoemd dat we de industrie moeten volgen met het oog op hun energieverbruik en de omslag naar waterstofgas. Mocht dat bijstelling opleveren wordt dat via de landelijke opgave bijgesteld. Belangrijk hierbij is dat voor de industrie er een Cluster Energie Strategie (CES) is opgesteld en separaat wordt gemonitord.

Tijdens de uitvoeringstafel werd expliciet aandacht gevraagd voor het monitoren van biodiversiteit. Dit wordt ook benoemd in de RES'en en wordt opgepakt via koppelkansen. Ook kan er gekeken worden naar de gebiedspaspoorten.

Tot slot was er brede consensus aan de tafel dat het goed is om klein te beginnen: niet alles hoeft in één keer te staan. De monitor kan zich zo steeds verder ontwikkelen en groeien.

Vervolg

U heeft een week om te reageren op dit verslag; zijn er punten die we niet goed hebben overgenomen of hebben we dingen gemist? De verslagen zijn mede input voor de monitoringsstrategie in het uitvoeringsprogramma. U ontvangt de concepttekst van dit hoofdstuk, zodat u ook hierop uw aanvullingen kunt geven. Het streven is om het uitvoeringsprogramma december 2021 door de colleges te laten vaststellen. U ontvangt dan het gehele uitvoeringsprogramma.